

REMISSVAR

Infrastrukturdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Vårt datum: 2021-06-16

Vårt diarienummer: ADM/2021:175

Ert datum: 2021-03-29

Er beckning: I2021/01054

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en gemensam digital ingång

Sammanfattning

Centrala studiestödsnämnden (CSN), som i allt väsentligt delar de bedömningar som har gjorts i promemorian, tillstyrker förslagen.

CSN vill även uppmärksamma nedanstående som omnämns i promemorian. Förvisso faller den ifrågavarande problematiken *utanför författningsförslagen* men CSN ser det som angeläget att fästa uppmärksamhet vid följande. Det står klart att medlemsstaterna och Europeiska kommissionen ska inrätta ett tekniskt system för automatiskt utbyte av bevis mellan de behöriga myndigheterna i olika medlemsstater.

I det pågående arbetet med framtagande av en genomförandeförordning (kopplat till EU- förordningen¹) kan det komma slås fast att svenska myndigheter blir skyldiga att bistå och lämna uppgifter och bevis elektroniskt (direkt) till europeiska myndigheter. I dylikt fall bedömer CSN att det är nödvändigt att genomföra ändringar i CSN:s registerförfattning (studiestödsdatalagen (2009:287) och studiestödsdataförordningen (2009:321)) för att CSN ska kunna uppfylla kraven på engångsprincipen och utbyte av information och bevis, elektroniskt, med myndigheter i andra EU-länder. Med CSN:s gällande registerförfattning är ett sådant elektroniskt uppgiftsutlämnande inte tillåtet. Till detta kommer även hinder i lagstiftning kopplat till utlämnande av uppgifter till utländska myndigheter och privata organ, både med utgångspunkt i CSN:s registerlagstiftning men även med utgångspunkt i 8 kap. 3 §

---

¹ Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012.

offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som är gemensam för samtliga svenska myndigheter.

3.2 Information, förfaranden, samt hjälp- och problemlösningstjänster

I avsnittet 3.2 s. 11 anges att ”medlemsstaterna och Europeiska kommissionen ska, för de förfaranden som omfattas av bilaga II i EU-förordningen, inrätta ett tekniskt system för automatiskt utbyte av bevis mellan de behöriga myndigheterna i olika medlemsstater (artikel 14). Med bevis avses dokument eller data, inbegripet text eller ljud, bildinspelningar eller audiovisuella inspelningar, oavsett vilket medium som använts (artikel 3.5). Det tekniska systemet ska ge stöd för behöriga myndigheter att arbeta utifrån principen om att en uppgift lämnas en gång vid handläggning av ärenden. Det innebär att en behörig myndighet som i sin egen medlemsstat utfärdar elektroniska bevis inom ramen för ett förfarande, på samma sätt ska kunna utfärda sådana bevis till en behörig myndighet i en annan medlemsstat om den begär det (artikel 14.2).”

I det pågående arbetet med utformande av det tekniska systemet och förslag till genomförandeförordning har CSN, som en bland många myndigheter, kunnat ta del av och lämna synpunkter på utkast till genomförandeförordning. Som hittills kan förstås föreslås att myndigheter i olika medlemsstater ska kunna utbyta bevis med varandra tillika kunna lämna uppgifter direkt till den enskilde på dennes begäran. För det fall att det i en kommande genomförandeförordning fastslås att myndigheter är skyldiga att kunna utbyta bevis (direkt) med varandra, bedömer CSN att CSN:s registerförfattning (studiestödsdatalagen (2009:287) och studiestödsdataförordningen (2009:321)) inte medger detta. CSN vill därför peka på den problematik med avseende på de begränsningar som gäller för CSN, ifråga om att kunna lämna ut uppgifter elektroniskt såväl till svenska som utländska myndigheter. Om ändringar i CSN:s registerlagstiftning inte genomförs kommer CSN inte kunna uppfylla kraven på engångsprincipen för att kunna utbyta information och bevis, elektroniskt, med myndigheter i andra EU-länder.

3.4 Aktörer som omfattas av EU-förordningen

I avsnittet 3.4 s. 12 framförs att de behöriga myndigheterna är centrala aktörer för att syftet med EU-förordningen ska uppnås, eftersom de i stor utsträckning ansvarar för den information, de förfaranden samt de hjälp- och problemlösningstjänster som ska tillgängliggöras via ingången. Även i detta sammanhang vill CSN peka på och synliggöra att CSN, som en bland många svenska myndigheter, måste ha rätt förutsättningar att kunna förmedla den information som behövs elektroniskt utan hinder och begränsningar i nationell registerlagstiftning.

4.1 En ny lag och en ny förordning föreslås

CSN har för myndighetens räkning inte sett några problem med att utläsa vilket ansvar som åvilar CSN som aktör i fråga om livshändelsen ”studera”, som anges i bilaga II.

CSN delar ändå bedömningen att det är lämpligt att ansvaret fastställs och tydliggörs i kompletterande bestämmelser till EU-förordningen. Detta dels för att berörda myndigheter ska kunna planera sin verksamhet och för att slutanvändaren ska få information om tjänsterna i den gemensamma ingången men även för att det, i Sverige, ska finnas en långsiktig kontinuerlig planering och hållbarhet av det utpekade ansvaret.

4.2 Behöriga myndigheter och nationella samordnare

I avsnittet 4.2 s. 15 anges att en behörig myndighet även kan vara ett organ som drivs i privaträttslig form. I detta sammanhang vill CSN uppmärksamma den problematik som därmed kan uppkomma, i anledning av offentlighets- sekretesslagens reglering, för det fall att svenska myndigheter ska lämna ut information till *annan än* svensk myndighet (jämför bl.a. 1 kap. 1 §, 6 kap. 5 §, 8 kap. 1 § och 8 kap. 3 § OSL).

5.1 Nationella samordnares uppgifter

I avsnittet anges att Myndighetens för digital förvaltning (DIGG) ska ha rollen att bistå, samordna och vidta nödvändiga och lämpliga åtgärder för att underlätta de behöriga myndigheternas uppgifter. CSN efterlyser en närmare förklaring eller exempel på vilka åtgärder det skulle kunna innefatta. Exempel på frågor som CSN skulle vilja ha belyst är följande. Kan DIGG tex. komma att ansvara för att vägleda myndigheter i myndighetsövergripande rättsliga frågor eller kommer DIGG att ha ytterligare ansvar avseende frågor kopplade till teknik och arkitektur.

5.2 Förteckning över de behöriga myndigheterna ansvarsområden

CSN delar bedömningen att det kan finnas behov av att tydliggöra de behöriga myndigheternas specifika ansvarsområden och finner det lämpligt att DIGG får ansvaret att tillhandahålla en sådan förteckning. CSN anser att det på lång sikt och över tid kan vara värdefullt med tillgång till en sådan förteckning, tex. för det fall att nya ansvarsområden tilldelas en myndighet eller att ett ansvarsområde skulle komma att flyttas till annan eller ny myndighet.

CSN förmodar att det ansvar som DIGG får att peka ut ansvarsområden i förteckningen kommer att vara på en generell nivå just för att tydliggöra ansvaret som följer av EU-förordningen. På en mer detaljerad nivå är det naturligt nog varje enskild myndighet som har bäst kunskap om sin egen verksamhet varför detaljeringsgraden inom de utpekade ansvarsområdena inte torde kunna bli alltför preciserad.

REMISSVAR

7 Konsekvenser

CSN finner att förslaget till införande av kompletterande bestämmelser (i form av kompletterande svensk lag och förordning till EU-förordningen) inte i sig medför några budgetmässiga konsekvenser. Regleringen och kraven i EU-förordningen innebär emellertid utvecklingskostnader för CSN.

Beslut om detta remissvar har fattats av chefsjuristen Åsa Lindahl efter föredragning av verksjuristen Ann Svensson. I arbetet med remissvaret har även verksamhetsutvecklarna Eva Rummel och Johanna Mattsson deltagit.

Åsa Lindahl

Ann Svensson

Kopia till Utbildningsdepartementet